

STICHTING VLEERMUISBUNKER WASSENAAR
Van Polanenpark 258
2241 RZ Wassenaar
www.bunkersinwassenaar.nl
bunkersinwassenaar@hotmail.com

Wassenaar, 18 januari 2018.

STICHTING VLEERMUISBUNKER WASSENAAR

Jaarverslag 2017

De vleermuisbunker aan het Wassenaarse slag was jarenlang een educatieve trekpleister voor jong en oud. Een ideale locatie om bezoekers te informeren over wat zich hier in de Tweede Wereldoorlog afspeelde. Tegelijkertijd is het bunkercomplex een belangrijke overwinterings- en fourageringsplaats voor vleermuizen.

In 2007 sloot Staatsbosbeheer, de bunkereigenaar, het complex voor het publiek vanwege scheurvorming in de lange gang aan de zeezijde. Daarmee kwam een einde aan de publieksrondleidingen en liep op termijn het constante binnenklimaat gevaar, daarmee de bunker als onderkomen voor de vleermuizen.

Omdat het Staatsbosbeheer aan middelen ontbrak voor herstel van de bunker, nam de gemeente Wassenaar het initiatief voor de oprichting van een stichting, Stichting Vleermuisbunker Wassenaar, die de benodigde financiën bijeen zou moeten brengen. Zo zou de bunker als deel van de Atlantikwal, als onderkomen voor de vleermuizen en als educatieve trefpunt behouden kunnen blijven.

Stichting Vleermuisbunker Wassenaar en Staatsbosbeheer werkten nauw samen om de bunker te herstellen en opnieuw open te stellen voor het publiek, vanaf 2015 al op bescheiden schaal. Beide organisaties kunnen met tevredenheid terugzien op het resultaat van hun gezamenlijke inzet : de herstelwerkzaamheden zijn met succes afgerond en de publieksrondleidingen konden opnieuw beginnen.

Daarmee is het werk van de stichting voltooid en gaat de stichting in een nieuwe stijl verder. De scope wordt verbreed naar andere delen van de Atlantikwall in Wassenaar, te beginnen met het behoud van het Bunkercomplex Rijksdorp.

1. Het bestuur

Het bestuur kwam in het verslagjaar vijf maal bijeen.

Met de in 2017 uitgevoerde financiële en administratieve afwikkeling van fase 2 van de herstelwerkzaamheden, het dichten van de grote scheur, voltooide het bestuur de in drie fasen opgesplitste taak, die het bij zijn oprichting in 2007 op zich had genomen.

Het bestuur stelde een overzicht vast over het werk van de stichting vanaf de start tot en met de afwikkeling van de herstelwerkzaamheden van de Vleermuisbunker (2007-2017). De verhouding tussen de uitgaven aan de herstelwerkzaamheden met € 219.107 en de apparaatskosten met € 20.082 bleek zeer gunstig.

Het bestuur stelde het Jaarverslag 2016 en de Jaarrekening 2016 vast en verleende de penningmeester décharge onder dankzegging voor zijn inzet. Het blijkt dat aan alle financiële verplichtingen is voldaan en dat de stichting 2016 met een bescheiden positief saldo van € 596,- afsloot.

De aandacht van het bestuur richtte zich in het bijzonder op continuïteit. De statutair vastgestelde eerste taak *'het behoud en herstel van de vleermuisbunker aan de Wassenaarse Slag'* vereist een voortdurende aandacht van het bestuur. Daarnaast verbreedt de scope zich tot de tweede taak *'het bevorderen van het behoud en herstel van de Atlantikwall en haar onderdelen in Wassenaar en de regio daaromheen'*. Het project 'Rijksdorp (zie verder in dit jaarverslag) is daar een gevolg van. De ontwikkelingen rond de Seyss-Inquartbunker te Wassenaar worden nauwlettend gevolgd. De ambitie is om een kennisbank en informatiemakelaar te zijn ten dienste van Staatsbosbeher en de (vrijwillige) gidsen.

Het bestuur besloot om de bredere doelstelling in de nabije toekomst in de naamgeving van de stichting tot uiting te laten komen (Stichting Bunkers in Wassenaar). Als eerste uiting daarvan werd de website aangepast onder de naam www.bunkersinwassenaar.nl. Verdere modernisering van de website is in voorbereiding. De website biedt algemene informatie over de vleermuisbunker en het bunkercomplex Rijksdorp, inclusief de mogelijkheden van bezoek en groepsbezoek; voor boekingen wordt verwezen naar de website van Staatsbosbeher.

2. De samenstelling van het bestuur

Het bestuur bestond in de periode van 1 januari 2017 tot 17 juni 2017 uit Kees Neisingh, voorzitter, Antoon Claassen, secretaris, Klaas van der Poel, penningmeester en Robert van Lit, bestuurslid.

Op 17 juni 2017 werd het bestuur aangevuld met drie nieuwe leden: Peter Sluimer, Ruud Ruis en Willem Marchée. Per diezelfde dag nam het bestuur afscheid van twee leden van het eerste uur, Antoon Claassen en Robert van Lit.

Op 3 juli 2017 droeg Kees Neisingh het voorzitterschap over aan Ruud Ruis; Kees Neisingh nam het secretariaat op zich. Op 17 november 2017 trad Joop Krassenburg toe tot het bestuur.

Samenstelling op 31 december 2017:

Ruud Ruis, voorzitter

Kees Neisingh, secretaris

Klaas van der Poel, penningmeester

Willem Marchée, lid, tevens Technisch Adviseur

Peter Sluimer, lid

Joop Krassenburg, lid

3. De leden van het comité van Aanbeveling en de Vrienden

Het comité van Aanbeveling bestond uit J.Th. Hoekema, oud-burgemeester Wassenaar, P.H. Kamphuis, oud-directeur Nederlands Instituut Militaire Historie, Peter Lina, Unep/Eurobats, John Lintjer, voorzitter Vereniging van Vrienden van Wassenaar en André van Herk, oud-voorzitter Economisch Overleg Wassenaar. Medio 2017 werd het Comité van Aanbeveling onder dankzegging ontbonden. Eveneens werd – nu het karwei geklaard is - afscheid genomen van het sluimerende bestand ‘Vrienden van de Vleermuisbunker’.

4. Publiciteit

Op 30 mei 2017 markeerde Staatsbosbeheer de voltooiing van de herstelwerkzaamheden en het heropenen van de Vleermuisbunker voor het publiek met een rondleiding in de bunker voor het bestuur en de vrijwillige rondleiders. De Wassenaarse Krant deed hiervan uitgebreid verslag in zijn editie van 14 juni 2017.

5. Bezoek

Het bezoek aan zowel de Vleermuisbunker als complex Rijksdorp in 2017 bedroeg ongeveer 700 personen.

De Bunkerdag op 10 juni 2017 bracht 1050 bezoekers naar de Vleermuisbunker en Rijksdorp.

Tijdens de Open Monumentendag op 9 september 2017 kon alleen Rijksdorp bezocht worden; de Vleermuisbunker is dan al dicht vanwege het ‘Vleermuisseizoen’. 200 Bezoekers kregen een ‘mini-rondleiding’.

In 2017 is in overleg met Staatsbosbeheer een publiciteitsplan opgesteld; mede hierdoor zal het aantal bezoekers in het nieuwe seizoen gaan stijgen.

6. Rijksdorp

Vanwege onveilige situaties moesten de rondleidingen in het bunkercomplex Rijksdorp in 2016 en 2017 worden ingeperkt. De Telefoonbunker en de Verbindingsbunker – het kernpunt van de inzet tijdens de Koude Oorlog – konden niet meer worden bezocht. Een door de Provincie Zuid-Holland in het kader van de Erfgoedlijn Atkantikwall gefinancierde onderzoeksopdracht resulteerde in twee rapporten:

- *Cultuurhistorische duiding Rijksdorp, Wassenaar*, door Joost van der Linden, februari 2017; en
- *Bouwkundige inspectie Bunkercomplex "Rijksdorp"* door Bureau Wiegel, maart 2017.

Op basis van laatstgenoemd rapport heeft de stichting een Erfgoedlijn Atlantikwall subsidie-aanvraag voor 2018 ingediend bij de van de Provincie Zuid-Holland, Beschermings- en Veiligheidsvoorzieningen bunkercomplex Rijksdorp.

Ook heeft op basis van hetzelfde rapport in september een technische schouwing van de objecten door de stichting plaats gevonden. Naar aanleiding daarvan werd richting Staatsbosbeheer het vermoeden uitgesproken dat in sommige objecten asbesthoudende materialen aanwezig konden zijn en werd er aangedrongen op nader onderzoek.

7. Inrichting Vleermuisbunker

Nadat de restauratie van de vleermuisbunker was afgerond, richtte de aandacht van Staatsbosbeheer en de stichting zich op de inrichting van de vleermuisbunker. Zowel voor de reguliere excursies als voor de schoolbezoeken zijn aanpassingen gewenst. In opdracht van Staatsbosbeheer maakte Erik Ruupff een Plan van Aanpak, november 2017. Uitvoering ervan zal in totaal € 93.500 kosten. Via het Staatsbosbeheer-Dunea Fonds komt € 50.000,- beschikbaar. Uit andere eigen middelen en door de inzet van vrijwilligers draagt Staatsbosbeheer € 7.500 bij (voor bebording om de excursies bij een groter publiek kenbaar te maken en voor begeleiding van de gidsen).

Resteert een bedrag van € 36.000,-. Naar aanleiding hiervan vroeg de stichting aan het Prins Bernhard Cultuurfonds en aan het Fonds 1818 subsidie aan van € 25.000, resp. € 20.000. Op 20 december 2017 ontving de stichting bericht van het Fonds 1818 dat een donatie van € 10.000 wordt toegekend voor de 'Experience Vleermuisbunker'.

8. De jaarrekening 2017

Stichting Vleermuisbunker Wassenaar Beknopt financieel overzicht 2017 1/1 - 31/12

INKOMSTEN EN UITGAVEN

	UITGAVEN	INKOMSTEN
Kosten bank	€ 130	
Kosten website	PM	
Subsidie PZH, fase 2 restitutie dd 2/5/17		€ 63
Verschil uitgaven - inkomsten		€ 67
	-----	-----
	€ 130	€ 130

BALANS PER 31/12/2017

Saldo bank 1 jan.2017	€ 587
Saldo uitgaven – inkomsten	-€ 67
Saldo bank 31 december 2017	€ 520

Toelichting op het financieel overzicht 2017

INKOMSTEN EN UITGAVEN

-

Fase 1 van het project, *Ontsluiting en herstel van het bunkercomplex*, is met behulp van de ontvangen subsidies en inzet van vrijwilligers, in 2015 gereed gekomen en afgesloten.

Voor fase 3, *Verbetering van de toegankelijkheid*, is de gevraagde subsidie uitgekeerd en de daarop betrekking hebbende facturen zijn betaald. Ook deze fase is daarmee afgesloten...

Voor fase 2 *Aanbrengen van veiligheidsmaatregelen*, heeft de Provincie Zuid Holland de uitgevoerde werkzaamheden en de herberekening van de gevraagde subsidie geaccepteerd en inmiddels betaald. Zie de betreffende brief dd 19/4/2017. De betreffende facturen van SBB waren reeds betaald. Hiermee is ook deze fase afgesloten

Hiermee is het project voor rekening en verantwoordelijkheid van de Stichting Vleermuisbunker Wassenaar inhoudelijk gereed gekomen en is het gehele project binnen de beschikbare middelen gerealiseerd en afgesloten. Er resteert een beperkt financieel saldo. De aanwending daarvan zal binnenkort worden bepaald.

BALANS

Er waren aan het eind van de verslagperiode geen uitstaande rekeningen of ongeïnde vorderingen. Per 31 december resulteerde op de balans een batig saldo van € 520

K.G. van der Poel
penningmeester

Bestuur Stichting Vleermuisbunker Wassenaar, 30 januari 2018.